

Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet kan indrømme Bestyrerne af private eller communale Undervisningsanstalter, hvori en tilfredsstillende Realundervisning er indført, Bemyndigelse for et Tidsrum af i det Høieste 10 Aar ad Gangen til under den Control, som bemeldte Ministerium nærmere foreskriver, at afholde en lige Modenhedsprøve med samme Virkning.

§ 6. Anledning af de med særskilt Realundervisning i de lærde Skoler og med Vedligeholdelsen af den høiere Realskole i Rønne forbundne Udgifter ydes af Sorø Academie et aarligt Bidrag af 9,000 Rdlr. til den almindelige Skolefond.

Motiverne til foranstaaende Lovudkast ere saalydende:

Efterat man i længere Tid fra flere Sider havde offentlig udviklet Trangen til og fremsat Ønsket om Oprettelse af høiere Skoler for den Deel af Landets Ungdom, som, skøndt ikke bestemt til at uddanne sig ved Universitetsstudier, kunde behøve en paa videnskabeligt Grundlag hvilende Dannelse i en anden Retning, og disse Ønsker havde fundet Udtalelse i allerunderdanigste Petitioner, som begge de danske Provindsialstænder-Forsamlinger indgave om videnskabelige Realskolars Oprettelse, blev Sagen underkastet en nøiere Undersøgelse af en dertil allernaadigst nedsat Commission, og, efterat denne havde afgivet sin Betænkning, blev det ved allerhøieste Resolution af 14de Februar 1838, allernaadigst bestemt, at der for det Første skulde oprettes en fuldstændig videnskabelig Realskole under Overbestyrelse af den daværende Kongelige Direction for Universitetet og de lærde Skoler, og at det derhos af bemeldte Direction skulde tages under Overveelse, hvorvidt det maatte være raadeligt endvidere at forbinde nogen til Realundervisningens Fremme sigtende Indretning med en eller anden af de lærde Skoler.

Da denne allerhøieste Beslutning blev givet var allerede Foranstaltning truffen til at aabne en Realundervisning ved Sorø Academi. Ved Kongelig Resolution af 19de Septbr. 1837 (Universitetsdirectionens Bekjendtgørelse af 17de October næstefter) var det nemlig bestemt, at ogsaa Elever, som attraaede at undervises i de saakaldte Realsvidenskaber, maatte tilskedes Adgang til Sorø Skole og Academi til Undervisning i Forening med de studerende Elever. Realeleverne skulde i de 3 nederste af Skolens Classer nyde fælles Undervisning med de Studerende, ogsaa i Latin, men i de 3 øverste Classer have særlig Undervisning i Realfagene, i de Studerendes latinske og græske Timer og tillige beholde nogle saa Timer i Latin.

Undervisningen var derefter beregnet paa et 7aarigt Skolekursus, at gennemgaae fra det 10de til det 17de Aar i 6 Classer, hvoraf den sidste var toaarig; men Planen var allerede da lagt saaledes, at, selv naar Realeleven ved Confirmationsalderen i sit 15de Aar forlod Skolen, vilde han medbringe en afrundet Kundskab i Realfagene.

Den fuldstændige videnskabelige Realskole, der efter det Bemærkede skulde oprettes, blev ifølge Kongelig Resolution af 10de Mai 1839 (Universitetsdirectionens Bekjendtgørelse af 21de næstefter) anlagt i Aarhus. Ved samme Kongelige Resolution approberedes en Plan for Skolen, hvorefter Undervisningen skulde beregnes paa et 10aarigt Kursus, fra det 8de til det 18de Aars Alder, og nærmere Bestemmelse forbeholdtes om Anordningen af en Examen for de Disciple, som fuldstændigen havde gennemgaaet Skolen.

Paa begge de nævnte Steder har Erfaringen vist, at Undervisningen ikke lod sig fore saavidt, som saaledes var tilstøttet, idet Disciplene tidligere forlode Skolen for umiddelbart at gaae over til en practisk Virksomhed eller til en mere væsentlig Fagforberedelse (f. Ex. til Forsvæsenet, Militærstanden, eller desl.), og en Følge heraf var, at den givne Undervisning, forsaavidt Man vilde fastholde den for Skolen (især for Realskolen i Aarhus) udskaffede Plan, blev uafsluttet og afbrudt.